

VYRIAUSYBĖS ATSTOVŲ ĮSTAIGOS VYRIAUSYBĖS ATSTOVAS PANEVĖŽIO IR UTENOS APSKRITYSE

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius, mob. 8 609 54703, 8 658 42925, el. p. info@vaistaiga.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 305205389.
Atstovo duomenys: Respublikos g. 62, LT-35158 Panevėžys, mob. 8 609 54669, 8 658 42941, el. p. panevezys@vaistaiga.lt

Biržų rajono savivaldybės tarybai

2024-05-16 Nr. TR3-8-(5.3E)

Biržų rajono savivaldybės merui

TEIKIMAS

DĖL BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS TARYBOS 2024 M. BALANDŽIO 26 D. SPRENDIMO NR. T-121 „DĖL VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS BIRŽŲ RAJONO SAVIVALDYBĖS POLIKLINIKOS DIREKTORIAUS MĖNESINĖS ALGOS KINTAMOSIOS DALIES DYDŽIO NUSTATYMO“ PANAIKINIMO

Biržų rajono savivaldybės taryba 2024 m. balandžio 26 d. sprendimu Nr. T-121 „Dėl viešosios įstaigos Biržų rajono savivaldybės poliklinikos direktoriaus mėnesinės algos kintamosios dalies dydžio nustatymo“ (toliau – Sprendimas) nustatė Viešosios įstaigos Biržų rajono savivaldybės poliklinikos direktoriui nuo 2024 m. gegužės 1 d. iki 2025 m. balandžio 30 d. įskaitytinai – 20 proc. mėnesinės algos pastoviosios dalies dydžio mėnesinės algos kintamąją dalį.

Sprendimas yra priimtas Biržų rajono savivaldybės tarybai viršijant įstatymais numatytąją kompetenciją ir prieštarauja Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – VSĮ) 4 straipsnio 5 punktui, 27 straipsnio 2 dalies 7 punktui, Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 4 ir 8 punkтамs.

Lietuvos Respublikos sveikatos priežiūros įstaigų įstatymo (toliau – SPĮĮ) 15¹ straipsnio 11 dalyje nustatyta, jog „Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos (toliau – LNSS) viešųjų įstaigų vadovų mėnesinio darbo užmokesčio maksimalų dydį (pastovioji ir kintamoji darbo užmokesčio dalys kartu) nustato savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija arba visuotinis dalininkų susirinkimas, [...]“. To paties straipsnio 10 dalis nustato, jog „vadovaujančiųjų darbuotojų mėnesinio darbo užmokesčio kintamosios dalies nustatymo tvarkos aprašą tvirtina sveikatos apsaugos ministras“.

Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos viešųjų įstaigų vadovų ir jų pavaduotojų mėnesinės algos kintamosios dalies dydžio nustatymo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2019 m. kovo 25 d. įsakymu Nr. V-361 „Dėl Lietuvos nacionalinės sveikatos sistemos viešųjų įstaigų vadovų ir jų pavaduotojų mėnesinės algos kintamosios dalies

dydžio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 4 punkte nustatyta, jog „*LNSS viešosios įstaigos visuotinis dalininkų susirinkimas ar savininko teises ir pareigas įgyvendinanti institucija ne vėliau kaip iki einamųjų metų gegužės 1 d. priima sprendimą dėl LNSS viešosios įstaigos vadovo mėnesinio darbo užmokesčio kintamosios dalies dydžio nustatymo šia tvarka:*“.

SPJĮ 27 straipsnio 2 punkte nurodyta, kad LNSS viešųjų įstaigų steigėjais gali būti ir viešosios įstaigos savininko ar dalininko teises ir pareigas įgyvendinti gali savivaldybė arba dvi ir daugiau savivaldybių (savivaldybės taryba įgyvendina savivaldybės, kaip viešųjų įstaigų savininkės (dalininkės), teises ir pareigas, jeigu įstatymai nenustato kitaip).

VSĮ 27 straipsnio 2 dalies 7 punkte nustatyta savivaldybės vykdomosios institucijos kompetencija: „*priima į pareigas ir atleidžia iš jų savivaldybės biudžetinių įstaigų ir viešųjų įstaigų (kurių savininkė yra savivaldybė) vadovus; įgyvendina kitas funkcijas, susijusias su savivaldybės biudžetinių įstaigų ir viešųjų įstaigų (kurių savininkė yra savivaldybė) vadovų darbo santykiais, Lietuvos Respublikos darbo kodekso ir kitų teisės aktų nustatyta tvarka*“.

Pažymėtina, jog Sprendimo priėmimo metu Valstybės ir savivaldybių turto valdymo, naudojimo ir disponavimo juo įstatymo 23 straipsnio 1 dalyje buvo nustatyta, jog „*Savivaldybių, kaip savivaldybės įmonių, akcinių bendrovių, uždarytųjų akcinių bendrovių, viešųjų įstaigų ir kitos teisinės formos juridinių asmenų dalyvių, turtines ir neturtines teises ir pareigas Vyriausybės nustatyta tvarka įgyvendina savivaldybių vykdomosios institucijos*“.

Atkreiptinas dėmesys, jog pagal LNSS viešųjų įstaigų vadovų ir jų pavaduotojų mėnesinės algos kintamosios dalies dydžio nustatymo tvarkos aprašo nuostatas, Sprendimas turėjo įsigalioti nuo gegužės 1 d. Įstatymų leidėjas 2023 m. lapkričio 16 d. priėmė Viešųjų įstaigų įstatymo Nr. I-1428 pakeitimo įstatymą, kuris visa apimtimi įsigaliojo 2024 m. gegužės 1 d. Po pakeitimo Viešųjų įstaigų įstatymo 5 straipsnio 3 dalyje reglamentuojama, kad savivaldybė viešosios įstaigos steigėjos, savininkės ar dalininkės teises ir pareigas įgyvendina per savivaldybės merą, išskyrus tas viešosios įstaigos steigėjo ir savininko teises ir pareigas, kurios yra priskirtos savivaldybės tarybos išimtinai ir paprastajai kompetencijai (jeigu paprastosios savivaldybės tarybos kompetencijos įgyvendinimo savivaldybės taryba nėra perdavusi savivaldybės merui).

Lietuvos Respublikos viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 4 punkte numatyta, kad viešojo administravimo subjektai savo veikloje vadovaujasi įstatymo viršenybės principu, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektų įgaliojimai atlikti viešąjį administravimą turi būti nustatyti įstatymuose, o veikla atitikti šiame įstatyme išdėstytus teisinius pagrindus. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas, aiškindamas viešojoje teisėje taikomus įstatymo viršenybės, nepiktnaudžiavimo valdžia ir teisinio apibrėžtumo principus, ne kartą yra akcentavęs, kad visi viešojo

administravimo subjektai turi tik tokius įgaliojimus, kurie jiems suteikti konkrečiomis teisės aktų normomis ir svarbu, kad institucijos, vykdydamos įstatymais joms priskirtą veiklą, veiktų tik taip, kaip numato teisės aktai, jiems priskirtos kompetencijos ribose, o bet kokie viešojo administravimo subjektų veiksmai ar sprendimai, priimti viršijant nustatytą kompetenciją (ultra vires), pripažįstami neteisėtais (2014 m. kovo 27 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A502-727/2014; 2014 m. rugpjūčio 27 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A502-1523/2014 2015 m. liepos 31 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A-1547-502/2015; 2012 m. sausio 26 d. nutartis administracinėje byloje Nr. A858-257/2012).

Viešojo administravimo įstatymo 3 straipsnio 8 dalyje taip pat įtvirtintas nepiktnaudžiavimo valdžia principas, kuris reiškia, kad viešojo administravimo subjektams draudžiama atlikti viešojo administravimo funkcijas neturint šio įstatymo nustatyta tvarka suteiktų viešojo administravimo įgaliojimų.

Pažymėtina ir tai, kad Sprendimas taip pat prieštarauja VSĮ 4 straipsnio 5 punkte įtvirtintam vienam iš pagrindinių vietos savivaldą grindžiančių principų – teisėtumo principui, kuris reikalauja, kad savivaldybės institucijų ir įstaigų veikla būtų grindžiama Konstitucija, įstatymais ir kitais teisės aktais, t. y. turi būti užtikrinamas savivaldybės veiklos ir savivaldybės institucijų priimamų sprendimų teisėtumas, kuris, be kita ko, įpareigoja teisėkūros subjektus laikytis teisės aktų hierarchijos ir užtikrinti, kad žemesnės galios teisės aktai atitiktų visų aukštesnės galios teisės aktų reikalavimus.

Apibendrinus tai kas išdėstyta, Sprendimas prieštarauja aukščiau nurodytiems teisės aktams, todėl yra neteisėtas. Atsižvelgdamas į tai, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 1 punktu, 8 straipsnio 1 dalies 1 punktu,

s i ū l a u svarstyti 2024 m. balandžio 26 d. sprendimo Nr. T-121 „Dėl viešosios įstaigos Biržų rajono savivaldybės poliklinikos direktoriaus mėnesinės algos kintamosios dalies dydžio nustatymo“ panaikinimo klausimą.

Vyriausybės atstovo teikimą Biržų rajono savivaldybės taryba turi apsvarstyti ne vėliau kaip per vieną mėnesį nuo gavimo dienos ir apie priimtą sprendimą pranešti Vyriausybės atstovui raštu per 5 darbo dienas nuo sprendimo priėmimo dienos.

Pagal Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 8 straipsnio 6 dalį, meras artimiausiame savivaldybės tarybos posėdyje su šiuo teikimu privalo supažindinti savivaldybės tarybos narius.

Informuoju Jus apie tai, kad Vyriausybės atstovas, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos savivaldybių administracinės priežiūros įstatymo 9 straipsnio 1 dalies 4 punktu, gali nustatyti kitą

teikimo įvykdymo terminą, jeigu gautas pagal kompetenciją savivaldybės administravimo subjekto motyvuotas prašymas šį terminą pratęsti, išskyrus atvejus, kai nurodytų veiksmų įvykdymo terminas yra nustatytas įstatyme ar Vyriausybės nutarime.

Vyriausybės atstovas Panevėžio ir Utenos apskrityse

Egidijus Lapinskas

Aurimas Škutas, mob. +370 609 54672, el. p. aurimas.skutas@vaistaiga.lt